

Warszawa, 17.12.2020 r.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
ul. Stefana Batorego 5, 02-591 Warszawa
Sz. P. Mariusz Kamiński

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Sz. P. Grzegorz Puda

Szanowni Panowie Ministrowie,

w związku z przedświąteczną sprzedażą żywych karp, podczas której wielokrotnie dochodzi do łamania ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (zwanej dalej „u.o.z.”), zwracamy się o podjęcie wskazanych poniżej działań zgodnie z kompetencjami każdego z Ministerstw.

Działania te powinny odbywać się na dwóch poziomach – **w pierwszej kolejności obejmować intensywną kontrolę miejsc sprzedaży żywych karp przez podległe Ministrom służby (Policję oraz Inspekcję Weterynaryjną)**, w drugiej zaś zmianę ustawy o ochronie zwierząt polegającą na wprowadzeniu zakazu sprzedaży żywych karp.

Co roku do sprzedaży trafiają miliony karp, z czego duża część z nich traktowana jest nie tylko w sposób niehumanitarny w sensie moralnym, ale **w sposób rażąco łamiący obowiązujące prawo**. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 18 ustawy o ochronie zwierząt znęcaniem się nad zwierzętami jest transport żywych ryb lub ich przetrzymywanie w celu sprzedaży bez dostatecznej ilości wody umożliwiającej im oddychanie. Jest to przestępstwo zagrożone karą do 3 lat pozbawienia wolności (art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt). Ustawa wskazuje także wprost, że ze znęcaniem się nad zwierzętami mamy do czynienia, gdy znajdują się w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym, w nadmiernej ciasnocie lub bez możliwości zachowania naturalnej pozycji ciała (art. 6 ust. 2 pkt 10 w zw. z art. 4 pkt 11 u.o.z.).

Przez lata osoby dopuszczające się w/w czynów pozostawały bezkarne. Było to wynikiem lekceważącego stosunku do ochrony karp, pomimo, że są one objęte ochroną prawną tak samo, jak wszystkie inne zwierzęta kręgowce (art. 2 u.o.z.). **Potwierdził to Sąd Najwyższy w wyroku z 2016 r.**, podkreślając, że: „w ostatnich latach doszło do radykalnego przewartościowania w stosunkach człowieka do zwierząt, które przeciwstawiono rzeczy i uznano ich przynależność do świata istot żyjących oraz zdolnych do odczuwania cierpienia, a człowieka zobowiązano do poszanowania zwierząt, ich ochrony i zagwarantowania opieki. Wszelkie więc środki prawne, podejmowane w stosunku do zwierząt kręgowych powinny mieć na względzie ich

---

Compassion Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt.

Compassion Polska działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane. Wizją Compassion jest świat, w którym zwierzęta takie jak króliki, świnie, krowy czy kury nie będą zamykane w klatkach, świat, gdzie wszystkie zwierzęta będą traktowane ze współczuciem, hodowane z dostępem do słońca i trawy, z uwzględnieniem ich naturalnych zachowań i potrzeb społecznych. Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie.

dobro, prawo do istnienia i humanitarnego traktowania” (Wyrok SN z 13.12.2016 r., II KK 281/16, LEX nr 2237277.).

Na kanwie powyższego wyroku zapadł 2 grudnia 2020 r. **wyrok skazujący** wobec 3 mężczyzn. Sąd Rejonowy dla Warszawy- Mokotowa w Warszawie uznał ich winnymi znęcania się nad karpami. Istotne jest, że **organy ścigania uprzednio dwukrotnie tę sprawę umorzyły**, nie dopatrując się naruszenia prawa, a przecież to one mają obowiązek ścigać przestępstwa.

Dlatego zwracamy się do Panów Ministrów o nakazanie podległym służbom wykonywanie ich obowiązków w stosunku do ochrony karp w sposób zdecydowany i zaangażowany. Podległa Ministrowi Spraw Wewnętrznych Policja powołana jest do ścigania przestępstw i wykroczeń, w tym tych z ustawy o ochronie zwierząt. Zgodnie z art. 1 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji jednym z jej podstawowych zasad jest inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Dotychczas naszym zdaniem służby marginalizowały problem znęcania się nad karpami, pozostawiając go bez wymaganej prawem reakcji. Podległa zaś Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi Inspekcja Weterynaryjna zgodnie z art. 34 a ust. 1 u.o.z. ma obowiązek sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zwierząt.

Zwracamy się o **publiczną deklarację** co do zaangażowania w/w służb w kontrolę tegorocznej sprzedaży karp. Z pewnością wpłynie to zmniejszenie skali lekceważenia prawa. Będziemy również jako organizacja ochrony zwierząt monitorować, w jaki sposób państwo zaangażowało się w walkę z opisanym wyżej łamaniem prawa.

W drugiej zaś kolejności kierujemy apel do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie **inicjatywy ustawodawczej** dotyczącej wprowadzenia zakazu detalicznej sprzedaży żywych karp w celach konsumpcyjnych. Podkreślamy, że żywe ryby nie powinny być wydawane zwykłym konsumentom celem ich, najpierw przetrzymywania w warunkach domowych, a następnie zabijania. Uśmiercanie zwierząt wymaga odpowiednich kwalifikacji, by chociaż ograniczyć w części cierpienie związane z zadawaniem im śmierci. Państwo w żaden sposób nie jest w stanie kontrolować tego, jak traktowane są te zwierzęta w prywatnych mieszkaniach, często będąc nieudolnie zabijane, np. butelkami, tłuczkami, wałkami. **Jednocześnie to zobowiązaniem państwa jest egzekwowanie prawa.**

Jeszcze w 2018 roku przekazaliśmy do Ministerstwa Rolnictwa obszerną ekspertyzę prawną dotyczącą tego problemu. Jak wynika z ekspertyzy sporządzonej przez adv. Karolinę Kuszlewicz, ekspertki w zakresie prawnej ochrony ryb, sprzedaż żywych karp narusza z zasady ustawę o ochronie zwierząt. Aby jednak prawo skutecznie chroniło te zwierzęta przed znęcaniem się nad nimi, potrzebne jest wprowadzenie jednoznacznego zakazu sprzedaży żywych karp. Wytyczne wydane przez Głównego Lekarza Weterynarii, które w tym roku wreszcie wskazują, że jedyną dopuszczalną metodą przenoszenia żywych karp jest umieszczenie ich w wodzie, są dobrym, ale zupełnie niewystarczającym krokiem w kierunku ochrony karp. Nie eliminują bowiem tego, że żywe ryby ostatecznie trafiają w ręce przypadkowej osoby, która nie powinna zajmować się ich uśmiercaniem w domu. Mając jednak na uwadze, że sezon sprzedaży karpia już trwa, priorytetowo oczekujemy zaangażowania służb w ochronę tych zwierząt. Za egzekwowanie ustawy o ochronie zwierząt odpowiadają

Compassion Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt.

Compassion Polska działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane. Wizją Compassion jest świat, w którym zwierzęta takie jak króliki, świni, krowy czy kury nie będą zamykane w klatkach, świat, gdzie wszystkie zwierzęta będą traktowane ze współczuciem, hodowane z dostępem do słońca i trawy, z uwzględnieniem ich naturalnych zachowań i potrzeb społecznych.

Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie.

podległe Panom Ministrom służby. Mam nadzieję, że w tym roku wykażą się sprawnością i wywiążą się ze swoich obowiązków.

W listopadzie br. na zlecenie naszej fundacji, zostało przeprowadzone także ogólnopolskie badanie opinii publicznej (Instytut Badań Rynkowych i Społecznych IBRiS; badanie na reprezentatywnej grupie 1100 Polek i Polaków), które pokazało, że aż **67,7% obywateli i obywaterek Polski nie kupi żywego karpia na tegoroczne święta**: 32,5% nie kupi go wcale, a 35,2% zakupi go w innej niż żywa formie.

W załączeniu ponownie przekazuję do Ministerstwa Rolnictwa sporządzoną na nasze zamówienie ekspertyzę prawną oraz opinię naukową. Pozostają do dyspozycji w przypadku jakichkolwiek pytań lub celem rozpoczęcia dyskusji na temat wprowadzenia możliwego zakazu takiej sprzedaży.

Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Szadkowska,
prezeska fundacji Compassion Polska

Compassion Polska jest częścią międzynarodowej organizacji Compassion in World Farming, której misją jest zakończenie przemysłowego chowu zwierząt.

Compassion Polska działa na rzecz systemu produkcji żywności, który będzie dbał o dobro zwierząt, szanował środowisko i zdrowie ludzi, a także będzie uczciwie oznakowany. Organizacja walczy o zmiany prawne, prowadzi śledztwa i publikuje ich wyniki, pokazując, jak traktowane są zwierzęta hodowlane. Wizją Compassion jest świat, w którym zwierzęta takie jak króliki, świnie, krowy czy kury nie będą zamykane w klatkach, świat, gdzie wszystkie zwierzęta będą traktowane ze współczuciem, hodowane z dostępem do słońca i trawy, z uwzględnieniem ich naturalnych zachowań i potrzeb społecznych.

Fundacja powstała ponad 50 lat temu w Wielkiej Brytanii i działa obecnie w 13 krajach w Europie i na świecie.